

XLVIII Olimpiada Wiedzy i Umiejętności Rolniczych
Zawody III stopnia (centralne) 2024/2025
Blok: Agrobiznes

1. **Oplacany przez rolnika podatek rolny jest dochodem:**
A/ sołtysa B/ budżetu gminy C/ budżetu powiatu D/ budżetu państwa
2. **Prawidłowość mówiąca, że wraz ze wzrostem dochodów konsumentów (*ceteris paribus*) zmniejsza się procentowy udział wydatków na żywność w ich budżetach domowych opisuje tzw.:**
A/ I prawo Gossena B/ prawo Veblena C/ prawo popytu D/ prawo Engla
3. **Jeżeli cena detaliczna każdego z niżej wymienionych dóbr zmniejszy się o 20%, to w przypadku którego z tych dóbr reakcja popytu (% wzrost popytu) będzie największa?:**
A/ sól kuchenna B/ środki opatrunkowe C/ filet z łososia D/ mleko dla niemowląt
4. **Instytucją rozpatrującą wnioski o tzw. płatności rolno-środowiskowo-klimatyczne jest/są:**
A/ ARiMR B/ Lasy Państwowe C/ NFOŚiGW D/ BOŚ
5. **Działania polegające na porównywaniu sposobu funkcjonowania przedsiębiorstwa z firmami będącymi liderami danej branży oraz kopiowanie od nich niektórych rozwiązań to:**
A/ lobbying B/ kontroling C/ analiza SWOT D/ benchmarking
6. **Ceny rzepaku w pierwszym kwartale 2025 r. roku kształtowały się na poziomie ok.:**
A/ 2300 zł/t B/ 2900 zł/t C/ 3500 zł/t D/ 4000 zł/t
7. **Gospodarstwo o powierzchni 160,4 ha UR dysponuje zasobami ziemi ok.:**
A/ 1,6 km² B/ 16 km² C/ 0,16 km² D/ 160400 arów
8. **Premia dla młodych rolników przyznawana w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 wynosi w 2025 r.:**
A/ 100 tys. zł B/ 125 tys. zł C/ 150 tys. zł D/ 200 tys. zł
9. **W sytuacji, gdy na danym terenie istnieje tylko jeden odbiorca oraz wielu dostawców pewnego towaru lub usługi, można mówić o strukturze rynkowej nazywanej:**
A/ monopolem B/ monopsonem C/ oligopolem D/ konkurencją monopolistyczną
10. **Ustanowienie przez rząd tzw. ceny maksymalnej na dane dobro:**
A/ następuje z reguły pod naciskiem konsumentów danego dobra
B/ ma sens tylko wówczas, gdy cena ta ustalona zostaje powyżej poziomu zapewniającego równowagę rynkową
C/ gwarantuje zyski wszystkim producentom danego dobra
D/ odpowiedzi A, B oraz C są prawidłowe
11. **Ciąża u świń hodowanych w Polsce trwa ok.:**
A/ 92 dni B/ 114 dni C/ 168 dni D/ 272 dni
12. **Która z poniższych roślin da największy plon wyrażony w kg z hektara:**
A/ pszenica (ziarno) B/ kukurydza (ziarno) C/ owies (ziarno) D/ rzepak (nasiona)
13. **Wybierz grupę upraw charakteryzującą się najwyższą pracochłonnością:**
A/ zboża B/ rzepak C/ truskawki D/ bobik
14. **Public relations obejmuje m.in.:**
A/ odpowiednią prezentację produktu na półkach sklepowych
B/ publikowanie w mediach pozytywnych informacji na temat firmy
C/ strategię firmy ukierunkowaną na rozszerzenie produkowanego asortymentu
D/ podział przedsiębiorstwa i sprzedaż nieefektywnych jego działów
15. **Funkcję Komisarza UE ds. rolnictwa pełni obecnie:**
A/ Janusz Wojciechowski B/ Christophe Hansen C/ Ursula von der Leyen D/ inny polityk
16. **Co to jest BLIK?:**
A/ popularny poradnik dla sprzedawców C/ zestaw narzędzi promocyjnych
B/ polski system płatności mobilnych D/ rodzaj wyszukiwarki internetowej
17. **Polskie saldo obrotów produktami rolno-spożywczymi z zagranicą jest obecnie:**
A/ ujemne, ale rośnie C/ dodatnie i systematycznie wzrasta
B/ ujemne i wciąż się zmniejsza D/ dodatnie i z roku na rok zmniejsza się

18. Ceny którego z nawozów azotowych są na ogół najwyższe?
A/ saletra amonowa B/ mocznik C/ saletrzak D/ saletrosan
19. Stawki podatku VAT na żywiec wieprzowy wynoszą obecnie:
A/ 0% B/ 5% C/ 8% D/ 23%
20. Polska jest największym producentem z pośród krajów Unii Europejskiej takich produktów jak:
A/ owies i jabłka C/ żyto i mleko
B/ żywiec wieprzowy i kukurydza D/ żywiec wołowy i jaja kurze
21. Najniższą średnią powierzchnią gospodarstw rolnych w Polsce charakteryzuje się województwo:
A/ wielkopolskie B/ opolskie C/ małopolskie D/ lubelskie
22. Który kraj w Unii Europejskiej dysponuje największymi zasobami ziemi rolniczej?
A/ Niemcy B/ Polska C/ Włochy D/ Francja
23. Podstawowe sprawozdania finansowe to:
A/ rachunek przepływów pieniężnych, rachunek przychodów, zestawienie kosztów
B/ bilans przedsiębiorstwa, rachunek zysków i strat, rachunek przepływów pieniężnych
C/ rachunek zysków i strat, sprawozdanie dotyczące wskaźników finansowych, bilans aktywów
D/ bilans majątkowy, rachunek przepływów pieniężnych, sprawozdanie kapitałowe
24. Próg rentowności oznacza taką wielkość sprzedaży (produkcji), przy której:
A/ przychody ze sprzedaży są równe kosztom stałym
B/ następuje pełne zaspokojenie istniejącego popytu
C/ następuje pełne wykorzystanie posiadanych zdolności produkcyjnych
D/ przychody ze sprzedaży pokrywają w pełni koszty całkowite
25. Część zysku spółki akcyjnej przeznaczona przez walne zgromadzenie do wypłaty akcjonariuszom to:
A/ prawo poboru B/ dochód osobisty C/ opcja D/ dywidenda
26. W przedsiębiorstwie borykającym się ze znacznymi problemami finansowymi, wykazywana w bilansie relacja pomiędzy wartością aktywów (A) i wartością pasywów (P) kształtuje się następująco:
A/ $(A) > (P)$ C/ $(A) = (P)$
B/ $(A) < (P)$ D/ możliwe są wszystkie sytuacje opisane w punktach A, B i C
27. Do spółek osobowych zaliczane są:
A/ spółka partnerska, spółka jawna C/ spółka z o.o., spółka jawna
B/ spółka akcyjna, spółka z o.o. D/ spółka partnerska, spółka akcyjna
28. Do składników majątku obrotowego przedsiębiorstwa (gospodarstwa rolnego) zaliczamy:
A/ pług obrotowy B/ dojarkę karuzelową C/ wartość produkcji w toku D/ bronę talerzową
29. Składnikami aktywów trwałych gospodarstwa rolnego są m.in.:
A/ ziemia, kombajn zbożowy, ciągnik rolniczy, chlewnia
B/ zobowiązania długoterminowe, ziemia, zapasy produktów, programy komputerowe
C/ kombajn zbożowy, silos, przyczepa samobieżająca, należności krótkoterminowe
D/ samochód ciężarowy, zapasy materiałów, długoterminowe należności, wartości niematerialne i prawne
30. Bezrobocie spowodowane przerwami w zatrudnieniu wynikającymi ze zmiany miejsca zamieszkania nazywamy bezrobociem:
A/ lokalnym B/ frykcyjnym C/ strukturalnym D/ ukrytym
31. Do sektora prywatnego zaliczamy:
A/ przedsiębiorstwa komunalne i spółki skarbu państwa C/ przedsiębiorstwa komunalne i fundacje
B/ przedsiębiorstwa państwowe i spółdzielnie D/ spółdzielnie i spółki prawa handlowego
32. Działania w przedsiębiorstwie polegające na planowaniu, organizowaniu, decydowaniu, motywowaniu i kontrolowaniu stanowią elementy składowe:
A/ marketingu B/ kontrolingu C/ zarządzania D/ przedsiębiorczości
33. Koszt krańcowy to inaczej:
A/ koszt alternatywny B/ koszt marginalny C/ koszt graniczny D/ koszt specjalny
34. Koszty zmienne gospodarstwa produkującego rzepak obejmują wydatki ponoszone m.in. na:
A/ podatek rolny B/ ubezpieczenie ciągnika C/ pestycydy D/ zakup opryskiwacza
35. Zdolność firmy do terminowego regulowania bieżących zobowiązań oraz do dokonywania zakupów towarów i usług to:
A/ konkurencyjność B/ płynność finansowa C/ rentowność D/ innowacyjność

36. Cechą charakterystyczną dla kosztów zmiennych jest to, że:
A/ zawsze rosną wraz z upływem czasu C/ są wyższe niż koszty stałe
B/ rosną wraz ze wzrostem wielkości produkcji D/ występują nawet wtedy, gdy produkcja nie występuje
37. Przykładem wydatku nie będącego dla przedsiębiorstwa kosztem produkcji jest:
A/ spłata odsetek od kredytu B/ zapłata podatku rolnego C/ amortyzacja D/ spłata rat kredytu
38. Prawo popytu opisuje zależności pomiędzy:
A/ ceną a wielkością popytu C/ wielkością popytu a wielkością produkcji
B/ wielkością popytu a wielkością podaży D/ ceną a wielkością produkcji
39. Które z poniższych zdarzeń przesunie w prawo krzywą popytu na samochody spalinowe (benzynowe):
A/ obniżenie cen samochodów benzynowych C/ wzrost cen benzyny
B/ podniesienie cen samochodów benzynowych D/ wzrost cen samochodów elektrycznych
40. Zgodnie z prawem podaży, wielkość podaży danego dobra wzrasta, gdy:
A/ zmniejsza się cena na to dobro C/ rosną koszty produkcji
B/ wzrasta cena tego dobra D/ zmniejsza się popyt na to dobro
41. Przesunięcie krzywej podaży krajowych pomidorów szklarniowych w lewo może być konsekwencją:
A/ wzrostu ceny pomidorów na rynku C/ wzrostu cen nawozów mineralnych
B/ obniżenia ceny pomidorów na rynku D/ wprowadzenia ceł na pomidory z eksportu
42. Cena równowagi rynkowej to cena ...:
A/ ... przy której przedsiębiorca maksymalizuje zysk
B/ ... przy której kupujący osiąga tzw. optimum konsumenta
C/ ... równa tzw. cenie minimalnej
D/ ... przy której wielkość popytu na dane dobro zrównuje się z wielkością podaży
43. Najczęściej występującą formą organizacyjną przedsiębiorstw w Polsce jest:
A/ spółka z o.o. B/ spółka jawna C/ spółka cywilna D/ jednoosobowa działalność gospodarcza
44. Komandytariusz to wspólnik w spółce komandytowej, który charakteryzuje się tym, że:
A/ odpowiada za zobowiązania spółki całym swoim majątkiem i zarządza sprawami spółki
B/ odpowiada za zobowiązania spółki całym swoim majątkiem i nie prowadzi spraw spółki
C/ odpowiada za zobowiązania spółki tylko do wysokości wniesionego wkładu i uczestniczy w zysku
D/ odpowiada za zobowiązania spółki tylko do wysokości wniesionego wkładu i zarządza spółką
45. Stopa inflacji w Polsce w 2024 r. wynosiła ok.:
A/ 2,5% B/ 4,6% C/ 7,2% D/ 10%
46. Wskaż zdanie falszywe:
A/ NBP pełni funkcję banku banków C/ NBP jest monopolistą w zakresie emisji pieniądza w Polsce
B/ NBP obsługuje klientów indywidualnych D/ NBP zarządza polskimi rezerwami złota
47. Instytucją ułatwiającą zawieranie umów pomiędzy oszczędzającymi a kredytobiorcami jest:
A/ bank B/ KNF C/ BFG D/ PKB
48. Długotrwały spadek średniego poziomu cen w gospodarce, przekładający się na wzrost siły nabywczej pieniądza określamy jako:
A/ inflacja B/ deflacja C/ denominacja D/ dekapitalizacja
49. Skrót PKB oznacza:
A/ Polskie Konsorcjum Bankowe C/ Produkcję Kończącą Brutto
B/ Państwowy Kartel Banków D/ Produkt Krajowy Brutto
50. Wysokość PKB per capita w Polsce można obecnie szacować na poziomie ok.:
A/ 6% B/ 18 tys. USD C/ 17 tys. zł D/ 27 tys. Euro
51. Stopa bezrobocia w Polsce w 2025 r. kształtuje się na poziomie ok.:
A/ 3% B/ 5% C/ 8% D/ 10%
52. Zasoby ziemi rolniczej w Polsce to ok.:
A/ 25 mln ha UR B/ 300 tys. km² C/ 0,4 ha/mieszkańca D/ 4 mln ha
53. Liczba osób pracujących w polskim rolnictwie szacowana jest obecnie na ok.:
A/ 12 mln osób B/ 8 mln osób C/ 4 mln osób D/ 2 mln osób

54. Przykładem integracji pionowej w agrobiznesie jest:

A/ kontraktacja produktów rolnych	C/ grupa maszynowa
B/ grupa producentów rolnych	D/ grupa marketingowa

55. Stawka podatku rolnego dla gruntów rolnych wchodzących w skład gospodarstwa rolnego wynosi za 1 ha przeliczeniowy:

A/ równowartość 250 kg żyta	B/ równowartość 2,5 dt pszenicy	C/ ok. 250 zł	D/ ok. 370 zł

56. Intensywność produkcji rolniczej mierzy się:

A/ wielkością zbiorów	C/ wielkością nakładów pracy i kapitału na ha
B/ liczbą zwierząt w gospodarstwie	D/ wartością środków trwałych w przeliczeniu na 1 ha

57. Do kosztów czynników zewnętrznych zgodnie z metodologią FADN zaliczamy:

A/ koszt wynagrodzeń pracowników najemnych	C/ odsetki od kredytów
B/ czynsze dzierżawne	D/ łącznie A+B+C

58. W 2023 r., podobnie jak w latach poprzednich, najwyższą obsadą bydła na 100 ha UR charakteryzowało się województwo:

A/ dolnośląskie	B/ podlaskie	C/ łódzkie	D/ podkarpackie

59. Łączny wymiar składki na ubezpieczenie emerytalno-rentowe, chorobowe, wypadkowe i macierzyńskie dla rolnika użytkującego gospodarstwo do 50 ha UR wynosił w I kwartale 2025 r. ok.:

A/ ok. 700 zł na kwartał	C/ ok. 1500 zł miesięcznie
B/ ok. 3000 zł na kwartał	D. ok. 2000 zł miesięcznie

60. W 2023 r. ponad 20% wszystkich gospodarstw ekologicznych w Polsce znajdowało się w województwie:

A/ dolnośląskim	B/ podlaskim	C/ łódzkim	D/ pomorskim